

Correspondentieadres:

Postbus 2875
3500 GW Utrecht

PER E-MAIL+AANTEKENEN

Aan het kabinet
t.a.v. de minister-president, de heer drs. M. Rutte
Postbus 20001
2500 EA DEN HAAG

26 september 2019

Onderwerp: Ultimatum 423,5 miljoen euro voor het funderend onderwijs in 2020

Geachte heer Rutte,

Scholen, leraren, ondersteuners en schoolleiders in het funderend onderwijs staan voor een aantal urgente vraagstukken die het bieden van het beste onderwijs bedreigen. De gemene deler hierin is het nijpende tekort aan leraren, ondersteuners en schoolleiders en de hoge werkdruk. Op 5 juli jl. hebben bonden en werkgevers uw collega Slob een brief gestuurd met daarin een claim voor een totale extra investering van 423,5 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2020.

Helaas heeft de heer Slob onze vraag om een noodpakket niet gehonoreerd. Er zijn geen extra middelen opgenomen in de ontwerp-begroting 2020. Ook tijdens de recente algemene beschouwingen is er door u geen concreet uitzicht op de benodigde extra middelen geboden. Daarom stellen wij u nu dit ultimatum.

Indien wij niet **uiterlijk 21 oktober 2019 om 10.00 uur** bericht van u ontvangen dat er alsnog 423,5 miljoen euro extra beschikbaar komt voor 2020, kondigen wij nu acties in het funderend onderwijs aan voor de week van 4 t/m 8 november 2019 (waaronder een stakingsdag op 6 november 2019).

Hieronder treft u de onderbouwing en uitsplitsing van onze eisen aan.

Primair onderwijs

In het primair onderwijs vragen werkdrukvermindering en beloning een extra investering van 241,5 miljoen euro voor de begroting van 2020.

De werkdruk in het primair onderwijs, gecombineerd met een groeiend lerarentekort lijken in toenemende mate effect te hebben op de kerntaak van het onderwijs: het realiseren van goed onderwijs voor ieder kind. De kwaliteit van het onderwijs staat

daarmee onder druk. Goede maatregelen die we kunnen treffen om deze zorgelijke ontwikkeling te stoppen, zijn nu noodzakelijk. Het tegengaan van werkdruk is cruciaal om het personeelstekort het hoofd te bieden. Leraren, ondersteuners en schoolleiders hebben nog steeds zo'n grote werkdruk dat er bij velen eerder een wens is om minder te gaan werken, dan om meer te gaan werken. Oudere collega's willen vanwege de werkdruk eerder stoppen.

De laatste tranche van verhoging van de werkdrukmiddelen naar het bedrag van 430 miljoen euro zou pas in het schooljaar 2023/2024 worden toegevoegd. Voor het verder tegengaan van de werkdruk en het behouden van leraren, ondersteuners en schoolleiders is het echter cruciaal dat die verhoging eerder komt. Dit vraagt nu om een extra investering van 96 miljoen euro per schooljaar. Voor 2020 is dat een bedrag van 40 miljoen euro, voor 2021 van 96 miljoen euro. Bij de verdeling van de middelen vinden sociale partners dat een evenwichtiger toedeling naar (voortgezet) speciaal (basis)onderwijs op zijn plaats is.

In 2018 heeft het kabinet een eerste bijdrage geleverd van 270 miljoen euro voor extra beloning voor leraren. De sector heeft er zelf in de CAO PO 2018 nog eens 70 miljoen euro aan toegevoegd. Het is tijd voor een volgende stap. Voor 2020 vragen wij 185 miljoen euro en voor 2021 280 miljoen euro, zodat we meters kunnen maken in het verkleinen van het loonverschil met het VO. Om het uitzonderlijke probleem in het VSO aan te pakken is daarnaast een investering van 16,5 miljoen euro nodig voor de verbetering van de beloning van leraren in de diplomagerichte stroom. Deze scholen en kwetsbare kinderen zijn extra de dupe van het lerarentekort.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs komen drie vraagstukken bijeen die elkaar in problematiek versterken en het bieden van het beste onderwijs in de weg staan. De aanpak daarvan vraagt om een noodpakket van 182 miljoen euro in het voortgezet onderwijs voor het jaar 2020.

De eerste twee vraagstukken betreffen de combinatie van de voortdurende en toenemende hoge werkdruk en de ambitie om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Zolang hierop geen maatregelen worden genomen leidt dat tot ernstige negatieve gevolgen voor de duurzame inzetbaarheid van leraren en in het vervolg daarvan voor de onderwijskwaliteit aan leerlingen.

Sociale partners hebben daarom het uiterste gedaan om een eerste stap te zetten op het terrein van werkdruk en ontwikkeltijd. Dat hebben we gedaan door zoveel mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheden die de Wet onderwijstijd biedt. Wij vragen het kabinet ook een stap te zetten door het vrijmaken van 50 uur, overeenkomstig een uur lessenreductie voor leraren. Hiervoor is 220 miljoen euro nodig waarmee de werkdruk kan worden verlaagd en de kwaliteit van het onderwijs worden verbeterd. Het eerstvolgende moment waarop deze vrijgemaakte tijd praktijk kan worden is met ingang van het nieuwe schooljaar 2020/2021. Daarmee is voor het komende begrotingsjaar 2020 een gedeelte van het budget nodig, namelijk 92 miljoen euro.

Naast de 92 miljoen euro voor werkdrukaanpak en kwaliteitsverbetering is een specifieke investering van 90 miljoen euro nodig in de kansengelijkheid van leerlingen in achterstandsgebieden. Nog meer dan elders manifesteert het lerarentekort zich in deze

stadsdelen en wijken. Dat is een alarmerende constatering van de Onderwijsinspectie in de Staat van het Onderwijs. Deze scholen hebben nog meer dan elders grote moeite om goede leraren, ondersteuners en schoolleiders aan te trekken. Dat vormt een directe bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs en leidt tot een nog grotere kansenongelijkheid van de leerlingen aldaar. De beste aanpak tegen deze ongewenste ontwikkeling is het investeren in het aantrekken en behouden van goede leraren, ondersteuners en schoolleiders. De gevraagde investering van 90 miljoen wordt ingezet voor specifieke op maat gesneden arbeidsvoorwaarden, zoals arbeidsmarkttoeslagen en hogere inschalingen, die het voor leraren, ondersteuners en schoolleiders aantrekkelijk maken op deze scholen aan de slag te gaan en de kansenongelijkheid tegen te gaan.

Tot slot

Met dit ultimatum maken wij duidelijk dat het noodzakelijk is om op de korte termijn extra te investeren in het funderend onderwijs. Indien wij voor 21 oktober 2019 om 10.00 uur van u geen schriftelijke reactie hebben ontvangen, waaruit blijkt dat u integraal akkoord gaat met de hiervoor geformuleerde eisen, dient u er rekening mee te houden dat wij ons dan helaas genoodzaakt zien onze leden in de onderwijssectoren PO en VO op te roepen om deel te nemen aan collectieve acties. Om te beginnen zullen wij oproepen tot acties (waaronder een stakingsdag op 6 november 2019) in de week van 4 t/m 8 november 2019. Acties en stakingsdag(en) zullen separaat worden aangezegd.

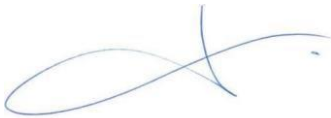
Hoogachtend,

Liesbeth Verheggen,
Voorzitter AOb

Petra van Haren,
Voorzitter AVS

Jan de Vries,
Waarnemend voorzitter CNV Onderwijs

Zakaria Boufangacha,
Arbeidsvoorwaarden coördinator FNV

Jilles Veenstra,
Voorzitter FvOv